

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 431

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 13 mai 2004

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 165 din 1 aprilie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001	1-4		
Decizia nr. 183 din 22 aprilie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal	4-6		
			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
		691.	— Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind recalcularea pensiilor militare de stat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2001
			6-13
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
		716.	— Ordin al ministrului finanțelor publice privind aprobarea Procedurii de acordare a reducerii impozitului pe venit pentru construcția de locuințe.....
			14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 165

din 1 aprilie 2004

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001

Costică Bulai — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Constantin Doldur — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Lucian Stângu — judecător
Ioan Vida — judecător
Aurelia Popa — procuror
Afrodita Laura Tutunaru — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001, excepție ridicată de Fundația Universitară pentru Integritate

Europeană prin Universitatea Româno-Germană din Sibiu în Dosarul nr. 5.460/2003 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția comercială și contencios administrativ.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, prin rector Antonie Iorgovan, cu împuternicire depusă la dosar, și lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Autorul excepției de neconstituționalitate depune la dosar concluzii scrise și solicită admiterea acesteia, susținând că textele de lege care formează obiectul excepției contravin principiului statului de drept consacrat prin art. 1 din Constituția României, republicată, principiu din care rezultă obligația statului de a acorda protecție tuturor categoriilor sociale, prin măsuri adecvate, între care se numără gratuitatea învățământului de stat și acordarea de burse sociale de studii. Prin aplicarea dispozițiilor legale atacate se ajunge în fapt la privatizarea învățământului superior, dat fiind că în instituțiile de învățământ superior de stat sunt preponderente locurile de studiu cu taxă. Pe de altă parte, legea instituie o situație privilegiată pentru instituțiile de învățământ superior de stat în raport cu cele particulare în privința atribuirii numărului de locuri de studiu cu taxă.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, deoarece argumentele invocate de autorul acesteia se bazează pe interpretarea eronată a textelor criticate. Prin art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000, numărul locurilor cu taxă din învățământul superior de stat este propus de senatul universitar al fiecărei instituții și se aprobă de Ministerul Educației și Cercetării. Acest număr nu este nelimitat, iar modul în care se stabilește constituie o problemă de aplicare a legii și nu de constituționalitate a prevederilor acesteia. Pe de altă parte, tinerii care ar urma să ocupe locurile cu taxă au deplina libertate să opteze pentru oricare dintre formele de învățământ de stat sau particulare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 noiembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 5.460/2003, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția comercială și contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001.**

Excepția a fost ridicată de reclamanta Fundația Universitară pentru Integrare Europeană prin Universitatea Româno-Germană din Sibiu, în dosarul cu numărul de mai sus, având drept obiect soluționarea unei acțiuni în contencios administrativ privind legalitatea ordinului emis de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, referitor la aprobarea cifrelor de școlarizare din învățământul superior pentru anul universitar 2003—2004.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textele de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât sunt în incontestabilă contradicție cu litera și cu spiritul Constituției României. Astfel, art. 32 alin. (4) din Legea fundamentală reglementează principiul gratuității învățământului de stat, fără a distinge din această perspectivă între diferitele niveluri și forme de învățământ. Rezultă că în sfera învățământului universitar de stat

regula este gratuitatea acestuia, chiar dacă legiuitorul constituant, într-o interpretare mai largă, subsumată însă reglementării legale, nu exclude posibilitatea învățământului de stat cu taxă. Or, dispozițiile art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995 răstoarnă esența principiului constituțional, deoarece circumscrie situațiile de gratuitate în cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și consacră implicit caracterul nelimitat al locurilor cu taxă.

În acest sens, prevederile art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000, aprobată prin Legea nr. 441/2001, care autorizează instituțiile de învățământ superior de stat să admită, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, un număr nedeterminat de studenți și cursanți care acceptă să plătească cheltuielile de școlarizare. În felul acesta se creează o inflație de locuri cu taxă alocate învățământului de stat, ceea ce face ca regula constituțională a gratuității învățământului de stat să devină, la nivelul legii, excepție, iar situațiile de excepție permise de Legea fundamentală (locurile cu taxă) să beneficieze de un regim juridic mult mai favorabil.

Art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, reglementează principiul fundamental al egalității în fața legii și a autorităților publice pentru toate persoanele fizice sau juridice având cetățenia sau naționalitatea română, fără privilegii și fără discriminări. Prin raportare la acest principiu, textele legale criticate generează o flagrantă discriminare între instituțiile de învățământ de stat și cele particulare. În concepția Constituției, învățământul din România este realizat printr-un sistem unitar la nivel național, de către instituții de stat și instituții particulare, toate având în mod evident același scop, și anume prestarea unui serviciu public deschis tuturor potențialilor usageri. Prin urmare, în acest sistem unitar trebuie să existe același regim juridic pentru serviciul public de învățământ, indiferent că el se poate presta prin intermediul unor instituții publice sau particulare. Textele legale criticate s-au îndepărtat de la litera și spiritul Constituției, dezvoltând premisele unei politici de anihilare a învățământului particular prin aprobarea de locuri cu taxă, aproape nelimitate, în învățământul superior de stat, ceea ce evident periclitează însăși existența instituțiilor de învățământ particular. Instituțiile de stat practică o politică de concurență neloială la adăpostul textelor contestate de autorul excepției, situație ce duce la suprimarea dreptului instituțiilor de învățământ particulare de a activa în baza autonomiei lor organizatorice și funcționale, ca parte integrantă a sistemului național de învățământ și educație.

Mai mult decât atât, potrivit art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000, instituțiile de învățământ superior de stat, prin intermediul senatelor lor, au rolul principal în procesul de stabilire a locurilor de studiu cu taxă, pe câtă vreme instituțiilor de învățământ superior particulare li se atribuie, fără consultare, cifrele de școlarizare cu taxă, direct de către minister.

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția comercială și contencios administrativ opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, întrucât se aduce atingere principiilor constituționale ale gratuității învățământului și egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, având în vedere că textul legal atacat consacră caracterul nelimitat al locurilor cu taxă. De asemenea, prin aprobarea de locuri cu taxă, aproape nelimitate în învățământul superior de stat, se periclitează însăși esența instituțiilor de învățământ particular prin lezarea dreptului acestora de a activa în baza autonomiei lor organizatorice și funcționale, ca parte integrantă a sistemului național de învățământ și educație.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul României apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât cele două categorii de persoane juridice (instituțiile de învățământ de stat, pe de o parte, instituțiile particulare, pe de altă parte) se află în situații juridice diferite (spre exemplu, din punct de vedere al modalității de finanțare), iar această împrejurare justifică tratamentul juridic diferențiat.

Norma constituțională este suficient de clară, în sensul că permite, cum a fost firesc, stabilirea prin lege a unor criterii și condiții care să valorifice principiul gratuității învățământului de stat. Este adevărat că regula o reprezintă gratuitatea învățământului universitar de stat, dar interpretarea dispoziției constituționale conduce la soluția, admisă de altfel de autorul excepției, că legiuitorul constituant nu exclude și posibilitatea învățământului de stat cu taxă. În aceste condiții, textele legale criticate nu contravin prevederilor constituționale ale art. 32 alin. (4), ci, dimpotrivă, constituie un adevărat reflex al lor, dând expresie, în mod adecvat, principiului consacrat de Legea fundamentală.

În ceea ce privește caracterul nelimitat al locurilor cu taxă din instituțiile de învățământ superior de stat, Guvernul apreciază că această critică este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 441/2001, stabilesc criterii obiective în funcție de care se determină numărul de locuri de studiu cu taxă (capacitatea de școlarizare stabilită conform standardelor naționale pentru evaluare și acreditare academică), valorificând pe deplin principiul constituțional al autonomiei universitare (numărul de locuri de studiu cu taxă se propune de senatul universitar al fiecărei instituții). Oricum, criteriile în funcție de care se stabilește numărul de locuri de studiu cu taxă reprezintă, în opinia Guvernului, o opțiune a legiuitorului și nu o problemă de constituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece instituțiile și unitățile de învățământ de stat, pe de o parte, și cele particulare, pe de altă parte, se află în situații juridice diferite. Astfel, potrivit art. 32 alin. (5) din Constituție, republicată, învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii. În același timp, Legea fundamentală garantează, în art. 32 alin. (6), autonomia universitară. Prin urmare, potrivit legii și autonomiei universitare, se pot stabili condiții diferite în ceea ce privește desfășurarea învățământului în unitățile de stat și cele particulare, autorizate sau, după caz, acreditate, fără a aduce vreo atingere în acest mod sistemului unitar de învățământ la nivel național. O astfel de situație diferită, prevăzută de legiuitor, constă în instituirea unor criterii pentru atribuirea în învățământul superior de stat a unui număr de locuri cu taxă, număr care însă nu se stabilește în mod arbitrar și care nu are caracter nelimitat, întrucât este supus aprobării Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului în funcție de capacitatea de școlarizare conformă cu standardele naționale pentru acreditare și autorizare.

Textele criticate nu aduc atingere nici regulii consacrate de Legea fundamentală privind gratuitatea învățământului de stat, deoarece legiuitorul, potrivit Constituției, își exercită dreptul suveran de a stabili ca, în învățământul superior de stat, pe lângă locurile finanțate de la bugetul de stat, să existe locuri cu taxă, propuse anual de senatul universitar al fiecărei instituții, în virtutea autonomiei universitare.

Totodată, îndeplinirea obligației statului de a susține, în condițiile legii, prin burse sociale de studii, tinerii proveniți din familii dezorganizate și cei instituționalizați nu este condiționată de restrângerea dreptului instituțiilor și unităților de învățământ de stat de a admite studenți și pe locuri de studiu cu taxă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 25 septembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 25 iulie 2001, și care au următorul conținut:

— Art. 58 alin. (1) din Legea nr. 84/1995: *„Învățământul universitar de stat este gratuit, pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern, și cu taxă, conform legii.”;*

— Art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000: *„Instituțiile de învățământ superior de stat sunt autorizate să admită peste locurile finanțate de la bugetul de stat un număr de studenți și cursanți care acceptă să achite cheltuielile de școlarizare.”;*

— Art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000: *„Numărul de locuri de studiu cu taxă în instituțiile de învățământ superior de stat se propune anual de senatul universitar al fiecărei instituții, în funcție de capacitatea de școlarizare stabilită conform standardelor naționale pentru evaluare și acreditare academică, și se aprobă de Ministerul Educației și Cercetării.”*

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile art. 32 alin. (4), art. 45 alin. (1), (2) și (5) și ale art. 16 alin. (1) din Constituția României. După aprobarea Legii de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, Constituția a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile invocate sunt cuprinse în art. 16 alin. (1), art. 32 alin. (4) și art. 49 alin. (1), (2) și (5), cu următorul conținut:

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”;*

— Art. 32 alin. (4): „Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.”;

— Art. 49 alin. (1), (2) și (5): „(1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.

(2) Statul acordă alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege. [...]

(5) Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu instituie o inegalitate de tratament nici între tinerii care doresc să urmeze învățământul superior și nici între instituțiile de învățământ de stat și instituțiile de învățământ particulare.

În limita cifrelor de școlarizare stabilite potrivit legii, tinerii sunt liberi să urmeze cursurile învățământului superior de stat sau particular, fără nici o discriminare prohibită de Constituție.

De altfel, așa cum însuși autorul excepției recunoaște, Legea fundamentală nu exclude posibilitatea învățământului

de stat cu taxă — situație în care s-ar putea reține, într-adevăr, neconstituționalitatea dispozițiilor legale criticate — ci, în virtutea principiului autonomiei universitare consacrat prin art. 32 alin. (6), lasă libertatea instituțiilor de învățământ superior de stat de a pregăti, alături de cursanții care beneficiază de gratuitatea studiilor și cursanții care acceptă să plătească o taxă de studii.

Așadar, din perspectiva tinerilor care doresc să urmeze studii superioare nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 32 alin. (4), art. 49 alin. (1), (2) și (5) și ale art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, invocate în motivarea excepției.

De asemenea, nu se poate reține că, prin dispozițiile legale atacate, legiuitorul a instituit un tratament inegal între unitățile învățământului de stat și cele particulare, în defavoarea acestora din urmă. Cele două categorii nu se află în aceeași situație juridică pentru a fi supuse unui tratament omogen.

În fine, Curtea Constituțională constată că problema care interesează în speță — modul de stabilire a numărului de locuri de studiu cu taxă din instituțiile de învățământ superior — nu este o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare a legii, care excede competenței Curții Constituționale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, precum și a dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 441/2001, excepție ridicată de Fundația Universitară pentru Integrare Europeană prin Universitatea Româno-Germană din Sibiu în Dosarul nr. 5.460/2003 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția comercială și contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 aprilie 2004.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 183

din 22 aprilie 2004

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător

Ioan Vida	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal, excepție ridicată de Cornel Dumitru în Dosarul nr. 139/2003 al Judecătoriei Călărași.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 44 D/2004 și nr. 55 D/2004, care au ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Cornel Dumitru în dosarele nr. 1.563/2003 și nr. 3.455/2003 ale Judecătoria Călărași.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor sus-menționate, având în vedere conținutul identic al excepțiilor ridicate.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării cauzelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, și ale art. 164 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 44 D/2004 și nr. 55 D/2004 la Dosarul nr. 43 D/2004, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, se acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierile din 13 ianuarie 2004 și din 21 ianuarie 2004, pronunțate în dosarele nr. 139/2003, nr. 1.563/2003 și nr. 3.455/2003, **Judecătoria Călărași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal.** Excepția a fost ridicată de Cornel Dumitru, inculpat în dosarele menționate.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se consideră că dispoziția legală criticată contravine prevederilor constituționale ale art. 30 alin. (1), (2) și (8) referitoare la libertatea de exprimare, precum și ale art. 31 alin. (1) referitoare la dreptul persoanelor la informație, deoarece îngreudește libertatea de exprimare a gândurilor, opiniilor și credințelor, libertatea creațiilor de orice fel prin intermediul presei, precum și dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, constituind un mijloc de a cenzura libertatea presei. Delictul de presă, în opinia autorului, trebuie reglementate prin lege, și nu printr-un articol din Codul penal, care, prin modul în care a fost formulat, oferă o mare larghețe de incriminare, inclusiv a folosirii stilului gazetăresc, pamfletar sau acid.

Judecătoria Călărași apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, instanța de judecată arată că prevederile legale criticate nu încalcă dispozițiile art. 30 alin. (1), (2) și (8) din Constituție, republicată, întrucât „libertatea de exprimare nu poate aduce atingere onoarei, demnității, vieții intime și dreptului la imagine al persoanei”, iar legiuitorul nu a urmărit să cenzureze libertatea de exprimare, ci doar să impună anumite limite în comportamentul și exprimarea oamenilor, astfel încât să nu fie încălcate drepturile și libertățile celorlalți. Totodată, se arată că stabilirea prin lege a unor restrângeri sau sancțiuni nu este incompatibilă nici cu libertatea de exprimare și nici cu dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, atâta timp cât acestea sunt absolut necesare pentru apărarea onoarei și demnității persoanei.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 18¹ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, cu modificările ulterioare, a fost solicitat punctul de vedere al acestei instituții.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și dreptul la propria imagine, așa cum prevede art. 30 alin. (6) din Constituție, republicată, acestea constituind valori supreme, consacrate și prin dispozițiile art. 19 pct. 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, și prin dispozițiile art. 10 pct. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Se arată că stabilirea prin art. 205 din Codul penal a unor restrângeri și sancțiuni constituie o măsură necesară, într-o societate democratică, în scopul protejării drepturilor celorlalți. Exercitarea drepturilor și libertăților cu rea-credință, fără respectarea dispozițiilor art. 57 din Constituție, republicată, este susceptibilă de sancționare, inclusiv prin sancțiuni penale.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât libertatea de exprimare consfințită în art. 30 alin. (1) din Constituție, republicată, impune respectarea cerinței înscrise în alin. (6) al aceluiași articol, suferind astfel limitări și restrângeri, necesare pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor. În acest scop este incriminată insulta, ca infracțiune contra demnității. Se arată că sancționarea ziariștilor pentru săvârșirea infracțiunii de insultă are în vedere obligațiile constituționale ale celor care folosesc mijloacele de informare în masă și care trebuie să asigure o informare corectă a publicului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 205 din Codul penal care au următorul conținut: „*Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la baijocură, se pedepsește cu amendă.*

Aceeși pedeapsă se aplică și în cazul când se atribuie unei persoane un defect, boală sau infirmitate care, chiar reale de ar fi, nu ar trebui relevate.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.“

Aceste dispoziții sunt considerate de autorul excepției ca fiind neconstituționale în raport cu prevederile art. 30 alin. (1), (2) și (8), referitoare la libertatea de exprimare,

precum și ale art. 31 alin. (1) referitoare la dreptul persoanelor la informație.

Textele constituționale invocate au următorul conținut:

— Art. 30: „(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă. [...]

(6) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.”

— Art. 31 alin. (1): „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.”

Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată. Insulta este o infracțiune contra demnității, iar demnitatea omului constituie o valoare supremă, nominalizată în art. 1 alin. (3) din Constituție, republicată. Libertatea de exprimare este inviolabilă, așa cum prevede art. 30 alin. (1) din Constituție, republicată, însă exercitarea acesteia trebuie să nu prejudicieze demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. Încălcarea acestor limite, stabilite de art. 30 alin. (6) din Constituție, republicată, este sancționată prin incriminarea insultei în dispozițiile art. 205 din Codul penal. Stabilirea limitelor exercitării unui drept

sau unei libertăți poate fi făcută de legiuitor cu respectarea art. 53 alin. (1) din Constituție, republicată, în scopul apărării drepturilor și a libertăților cetățenilor, fără a putea fi considerată o modalitate de cenzură, așa cum susține în mod greșit autorul excepției. De altfel, posibilitatea limitării libertății de exprimare este prevăzută și în art. 10 pct. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care dispune că „Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția reputației sau a drepturilor altora [...]”.

Curtea constată că art. 205 din Codul penal nu aduce atingere art. 31 alin. (1) din Constituție, republicată, deoarece nu încalcă dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, ci constituie o garanție a informării corecte a persoanei. De altfel, Curtea s-a mai pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate invocate, prin mai multe decizii, dintre care menționăm Decizia nr. 298 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 14 august 2003. Întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluțiile și considerentele cuprinse în deciziile menționate își mențin valabilitatea și în cauza de față, așa încât excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Codul penal, excepție ridicată de Cornel Dumitru în dosarele nr. 139/2003, nr. 1.563/2003 și nr. 3.455/2003 ale Judecătorei Călărași.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 aprilie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea și completarea Normelor metodologice
privind recalcularea pensiilor militare de stat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2001**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. II din Legea nr. 479/2003 pentru modificarea Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Normele metodologice privind recalcularea pensiilor militare de stat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din

7 decembrie 2001, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Litera a) a articolului 2 va avea următorul cuprins:

„a) solda lunară brută, în vigoare la data de 10 aprilie 2001, corespunzătoare funcției maxime exercitate și gradului militar, avute la data trecerii în rezervă;“

2. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Solda lunară brută, ca bază pentru efectuarea recalculării pensiilor militare de stat, se determină potrivit prevederilor Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, cu modificările și completările ulterioare, pe baza următoarelor elemente:

a) solda de funcție corespunzătoare funcției maxime exercitate la data trecerii în rezervă;

b) solda de grad corespunzătoare ultimului grad militar avut la data trecerii în rezervă;

c) solda de merit;

d) indemnizația de comandă;

e) gradații;

f) indemnizația de dispozitiv.

(2) Pentru cadrele militare care la data trecerii în rezervă au avut gradul de locotenent-major, elementele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) sunt cele corespunzătoare gradului de căpitan.

(3) Solda de merit și indemnizația de comandă se includ în solda lunară brută, ca bază de recalculare a pensiilor numai pentru cadrele militare care la data trecerii în rezervă au beneficiat de aceste drepturi.

(4) Gradațiile sunt cele avute la data trecerii în rezervă sau se stabilesc potrivit prevederilor art. 11 din Legea nr. 138/1999, cu modificările și completările ulterioare, în raport cu vechimea în serviciu.

(5) În situația pensionarilor militari din Ministerul Administrației și Internelor, ale căror funcții îndeplinite la

data trecerii în rezervă nu erau prevăzute în statele de organizare cu grad militar, li se ia în calcul, pentru gradul corespunzător funcției îndeplinite, funcția maximă a gradului militar avut.“

3. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — (1) Quantumul pensiei militare de stat, recalculează potrivit prezentelor norme metodologice, nu poate fi mai mare decât baza de calcul folosită la recalcularea pensiei.

(2) Sumele rezultate ca diferență între pensiile recalculate potrivit prevederilor art. 79 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și pensiile recalculate conform prezentelor norme metodologice se adaugă la pensia aflată în plată la data aplicării Legii nr. 479/2003.

(3) Drepturile de pensie stabilite conform alin. (2) se acordă de la data intrării în vigoare a Legii nr. 479/2003 și se plătesc în termenul general de prescripție.“

4. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — (1) Recalcularea pensiilor militare de stat se efectuează de către organele de pensii ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații pentru pensionarii din evidență, la cererea acestora însoțită de Fișa cu elementele necesare la stabilirea soldei lunare brute ca bază pentru recalcularea pensiilor militare de stat, prevăzute în anexele nr. 1—3 care fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

(2) Modul de completare a fișei se va stabili potrivit instrucțiunilor aprobate prin ordine emise de conducătorii instituțiilor prevăzute la alin. (1).“

5. Normele metodologice se completează cu anexele nr. 1—3*) care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II. — Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2001, cu modificările și completările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul apărării naționale,

Ioan Mircea Pașcu

p. Ministrul de stat,

ministrul administrației și internelor,

Toma Zaharia,

secretar de stat

Directorul Serviciului Român de Informații,

Alexandru Radu Timofte

Ministrul finanțelor publice,

Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 5 mai 2004.
Nr. 691.

*) Anexele nr. 1—3 sunt reproduse în facsimil.

R O M Â N I A
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
CENTRUL MILITAR JUDEȚEAN (DE SECTOR)

Nr. _____ din _____

F I Ș A

cu elementele necesare pentru stabilirea soldei lunare brute ca bază pentru recalcularea pensiilor militare de stat pentru _____

(gradul, numele și prenumele cu inițiala tatălui)

care la data trecerii în rezervă a fost încadrat la Unitatea Militară nr. _____ localitatea _____ subordonată _____

Cod

1. Numărul deciziei de pensie

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Numărul mandatului de plată a pensiei

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Codul numeric personal

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

S A A L L Z Z N N N N N C

4. Data trecerii în rezervă

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Z Z L L A A A A

5. Funcția exercitată la data trecerii în rezervă

6. Gradul militar avut la data trecerii în rezervă

--

--	--	--

7. Gradul militar corespunzător funcției exercitate prevăzut în statul de organizare

--

--	--	--

8. A beneficiat de diferența soldă de grad de 50% (DA/NU)

--

--	--	--

%

9. A beneficiat de soldă de merit*)
conform OZU nr. _____ din _____
(DA/NU)

--	--

10. A beneficiat de indemnizație de
comandă**) la data trecerii în rezervă
conform _____ (DA/NU)

--	--

11. Vechimea în serviciu și în muncă pentru
stabilirea gradației conform art. 11 din Legea
nr. 138/1999

Ani	Luni	Zile

12. Gradația avută la data trecerii în
rezervă

Nr.

13. Gradația la care are dreptul
în funcție de vechimea efectivă

Nr.

--	--

Datele înscrise la pct. _____ din prezenta fișă au fost extrase din :
_____ înregistrate la nr. _____ din _____.

COMANDANTUL CENTRULUI MILITAR JUDEȚEAN
(DE SECTOR) _____

Am luat la cunoștință și sunt de acord cu datele
înscrise în prezenta fișă

(semnătura solicitantului)

*) Solda de merit a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 0282/17.06.1993, cu aplicabilitate de la data de 01.06.1993.

**) Indemnizația de comandă (conducere) a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1963/1969, cu aplicabilitate de la data de 01.11.1969.

Notă: 1. Codul și procente corespunzătoare se completează de organul de pensii militare.

2. Datele de la punctele 1-13 se completează de către centrele militare județene (centrele militare de sector) pe baza memoriilor originale și a adeverințelor eliberate de unitățile militare din care au fost trecuți în rezervă pensionarii militari sau de către Unitatea Militară 02405 Pitești.

R O M Â N I A
MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
 UNITATEA _____

Nr. _____ din _____

F I Ș A

cu elementele necesare recalculării pensiei militare pentru

(gradul, numele și prenumele cu inițiala tatălui)
 care la data trecerii în rezervă a fost încadrat la Unitatea _____ localitatea
 _____ subordonată _____

Cod

1. Numărul deciziei de pensie

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Numărul mandatului
de plată a pensiei

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Codul numeric personal

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

S A A L L Z Z N N N N N C

4. Data trecerii în rezervă

--	--	--	--	--	--	--	--

Z Z L L A A A A

5. Funcția exercitată
la data trecerii în rezervă

6. Gradul militar avut la data
trecerii în rezervă

--

--	--	--

7. Gradul militar corespunzător
funcției exercitate prevăzut
în statul de organizare

--

--	--	--

8. A beneficiat de diferența soldă de
grad de 50% (DA/NU)

--

--	--	--

%

9. A beneficiat de soldă de merit*)
conform OZU nr. _____ din _____
(DA/NU)

--

--	--

10. A beneficiat de indemnizație de
comandă**) la data trecerii în rezervă
conform _____ (DA/NU)

--

--	--

11. Vechimea în serviciu și în muncă pentru
stabilirea gradației conform art. 11 din Legea nr.
138/1999

Ani	Luni	Zile

12. Gradația avută la data trecerii în
rezervă***)

Nr.

13. Gradația la care are dreptul
în funcție de vechimea efectivă
la data trecerii în rezervă****)

Nr.

--	--

Datele înscrise la pct. _____ din prezenta fișă au fost extrase din :
_____ înregistrate la nr. _____ din _____.

COMANDANTUL (ȘEFUL) UNITĂȚII

ȘEF RESURSE UMANE

Am luat la cunoștință și sunt de acord cu datele
înscrise în prezenta fișă

(semnătura solicitantului)

Notă:

*) Solda de merit a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 0282/17.06.1993, cu aplicabilitate de la data de 01.06.1993.

**) Indemnizația de comandă (conducere) a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1963/1969, cu aplicabilitate de la data de 01.11.1969.

***) Nu se completează dacă nu a avut gradație.

****) Se completează de Casa de Pensii.

R O M Â N I A
SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
UNITATEA MILITARĂ _____

ANEXA Nr. 3

Nr. _____ din _____

F I Ș A

cu elementele necesare pentru stabilirea soldei lunare brute ca bază pentru recalcularea pensiilor
 militare de stat pentru _____

 (gradul, numele și prenumele cu inițiala tatălui)
 care la data trecerii în rezervă a fost încadrat la Unitatea Militară nr. _____ localitatea
 _____ subordonată _____

Cod

1. Numărul deciziei de pensie

--	--	--	--	--	--	--	--

2. Numărul mandatului
de plată a pensiei

--	--	--	--	--	--	--	--

3. Codul numeric personal

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

S A A L L Z Z N N N N N C

4. Data trecerii în rezervă

--	--	--	--	--	--	--	--

Z Z L L A A A A

5. Funcția exercitată
la data trecerii în rezervă

6. Gradul militar avut la data
trecerii în rezervă

--

--	--	--

7. Gradul militar corespunzător
funcției exercitate prevăzut
în statul de organizare

--

--	--	--

8. A beneficiat de diferența soldă de
grad de 50% (DA/NU)

--

--	--	--

9. A beneficiat de soldă de merit*) conform OZU nr. _____ din _____ (DA/NU)	<input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/>	%	<input style="width: 30px; height: 30px;" type="text"/>						
10. A beneficiat de indemnizație de comandă**) la data trecerii în rezervă conform _____ (DA/NU)	<input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/>		<input style="width: 30px; height: 30px;" type="text"/>						
11. Vechimea în serviciu și în muncă pentru stabilirea gradației conform art. 11 din Legea nr. 138/1999	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">Ani</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Luni</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Zile</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Ani	Luni	Zile					
Ani	Luni	Zile							
12. Gradația avută la data trecerii în rezervă	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">Nr.</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> </tr> </table>	Nr.							
Nr.									
13. Gradația la care are dreptul în funcție de vechimea efectivă la data trecerii în rezervă	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">Nr.</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> </tr> </table>	Nr.			<input style="width: 30px; height: 30px;" type="text"/>				
Nr.									

Datele înscrise la pct. _____ din prezenta fișă au fost extrase din :
_____ înregistrate la nr. _____ din _____.

COMANDANTUL (ȘEFUL) UNITĂȚII MILITARE

Am luat la cunoștință și sunt de acord cu datele
înscrise în prezenta fișă

(semnătura solicitantului)

*) Solda de merit a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 0282/17.06.1993, cu aplicabilitate de la data de 01.06.1993.

**) Indemnizația de comandă (conducere) a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1963/1969, cu aplicabilitate de la data de 01.11.1969.

Notă: Datele de la punctele 1-13 se completează de către unitățile militare din care au fost trecuți în rezervă pensionarii militari sau de către Unitatea Militară 0404 București, după caz, pe baza memoriilor originale.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN privind aprobarea Procedurii de acordare a reducerii impozitului pe venit pentru construcția de locuințe

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.574/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările ulterioare, și ale art. 101 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — În vederea definitivării impunerii pe anul 2003, se aprobă Procedura de acordare a reducerii impozitului pe venit pentru construcția de locuințe, prevăzută la art. 65 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, cu modificările și completările ulterioare, cuprinsă în anexa care este parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală de gestiune a impozitelor și contribuțiilor din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Direcția generală a tehnologiei informației din

cadrul Ministerului Finanțelor Publice, direcțiile generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București, precum și, după caz, direcțiile interesate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și Agenției Naționale de Administrare Fiscală vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 6 mai 2004.
Nr. 716.

ANEXĂ

PROCEDURĂ de acordare a reducerii impozitului pe venit pentru construcția de locuințe

1. Impozitul anual pe venit datorat în anul 2003 de persoanele fizice cu domiciliul în România poate fi redus în cuantum de 20% din valoarea materialelor folosite în anul 2003, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, pentru construcția unei singure locuințe proprietate personală.

Facilitatea fiscală se acordă de către organul fiscal în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal contribuabilul solicitant, pe durata construirii locuinței, pe perioada valabilității autorizației de construire.

Reducerea de impozit se acordă pentru construcția unei singure locuințe proprietate personală, care poate fi realizată în antrepriză și/sau regie proprie ori cumpărată direct de la constructor, după caz.

Beneficiarii reducerii de impozit sunt persoanele fizice române cu domiciliul în România, care au calitatea de proprietari legali și care în anul 2003 au realizat, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, cu modificările și completările ulterioare, următoarele venituri din România sau din străinătate:

— venituri supuse procedurii de globalizare: venituri din activități independente, din salarii și/sau din cedarea folosinței bunurilor;

— venituri cu impunere finală.

2. Documentele prevăzute în Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.090/2003 privind aprobarea Normelor metodologice date în aplicarea prevederilor art. 65 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 493/2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 14 august 2003, se prezintă organului fiscal competent, astfel:

2.1. **Cerere:** se depune de contribuabil până la data de 30 iunie 2004 inclusiv, pentru anul precedent.

Depășirea termenului de depunere a cererii atrage pierderea dreptului de acordare a facilității.

2.2. **Documente justificative privind materialele folosite pentru construcția locuinței:** se prezintă de către contribuabil, o dată cu cererea de reducere a impozitului, cu respectarea prevederilor pct. 4 din anexa la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.090/2003. Pentru a dobândi calitatea de document justificativ, conform legii, pe acestea trebuie să fie înscrise, în clar, cumpărătorul și furnizorul materialelor, precum și datele de identificare a acestora.

În funcție de modalitatea de construire a locuinței, se vor prezenta următoarele documente:

2.2.1. Construcția locuinței este executată în antrepriză:

- autorizația de construire;
- contractul de construire;
- situații de lucrări anuale în care să fie evidențiate cheltuielile materiale efectuate în anul de referință;
- proces-verbal de recepție a lucrării.

2.2.2. Construcția locuinței este executată în regie proprie:

- autorizația de construire;
- situații de lucrări anuale în care sunt înscrise cheltuielile materiale efectuate în anul de referință, certificate de contribuabili;
- documente justificative pentru materialele cumpărate în anul 2003: facturi fiscale, chitanțe fiscale, bonuri fiscale emise de aparatele de marcat electronice fiscale.

2.2.3. Locuința cumpărată direct de la constructor:

- autorizația de construire;
- contractul de vânzare-cumpărare a locuinței;
- situația definitivă de lucrări, corespunzător locuinței recepționate;
- proces-verbal de recepție a lucrării.

2.3. Dosarul construcției privind materialele de construcții

Acest dosar va cuprinde un borderou centralizator cuprinzând materialele folosite pentru construcție, furnizorul, cantitatea, valoarea, precum și celelalte documente justificative prevăzute la pct. 2.2.

3. Organul fiscal competent în acordarea reducerii

Administrația finanțelor publice în a cărei rază teritorială contribuabilul își are domiciliul fiscal; compartimentul cu atribuții în administrarea impozitului pe venit efectuează următoarele operațiuni:

- analizează cererea de reducere a impozitului pe venit și documentele justificative prezentate de contribuabil;
- notifică contribuabilului, în situația în care documentele prezentate sunt incomplete sau nu întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru documentele justificative;
- stabilește cuantumul reducerii de impozit posibile și întocmește o notă de constatare;
- stabilește impozitul total anual;
- acordă reducerea de impozit și emite decizia de impunere anuală;
- comunică contribuabilului decizia de impunere anuală.

3.1. Stabilirea reducerii de impozit

Reducerea de impozit care poate fi acordată contribuabilului se calculează de organul fiscal prin aplicarea cotei de 20% la valoarea materialelor folosite pentru construcția locuinței, achiziționate în anul 2003, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, sau aferente locuinței cumpărate în aceeași perioadă.

În termen de 30 de zile de la primirea cererii de reducere a impozitului sau de la completarea documentației (potrivit notificării prevăzute la pct. 3), organul fiscal întocmește o notă de constatare, în care menționează:

- documentele justificative prezentate de contribuabil;
- valoarea materialelor folosite la construcția locuinței, care va sta la baza calculului reducerii de impozit, conform documentelor justificative prezentate;
- cuantumul reducerii de impozit posibile.

3.2. Stabilirea impozitului anual datorat în anul 2003

Stabilirea impozitului anual se face pe baza datelor aflate în evidența organului fiscal, declarate de contribuabil sau de către terți, în calitate de plătitori de venit.

În situația în care pentru contribuabilul care a solicitat reducerea de impozit se constată venituri nedeclarate de către acesta, reducerea de impozit nu se poate acorda pentru impozitul stabilit din oficiu.

Impozitul anual se calculează de organul competent pentru totalitatea veniturilor impozabile realizate de contribuabil în anul 2003, prin însumarea, după caz, a impozitului aferent fiecărei categorii de venit realizat, după caz:

a) impozitul pe venitul anual global aferent veniturilor supuse procedurii de globalizare realizate de contribuabil în anul 2003 (rd. 12 „Impozitul pe venitul anual global datorat” din Decizia de impunere anuală pentru persoane fizice române cu domiciliul în România);

b) impozitul anual pe veniturile din salarii (rd. 7 „Impozit anual”, cap. VI din Fișa fiscală 1 depusă de angajator), pentru persoanele fizice care au fost angajate permanent și nu au realizat, în afara veniturilor din salarii la funcția de bază, alte venituri supuse procedurii de globalizare;

c) impozitul final stabilit de plătitorii de venit pentru orice venit cu impunere finală realizat în România în anul 2003 (col. 4, rândul corespunzător contribuabilului din Declarația informativă privind impozitul reținut pe veniturile cu regim de reținere la sursa 205 — pe anul 2003, depusă de plătitorii de venit pentru contribuabilul solicitant, pe categorii de venituri:

- impozit pe veniturile din pensii;
- impozit pe veniturile din dobânzi;
- impozit pe dividende;
- impozit pe veniturile obținute din jocuri de noroc, veniturile sub formă de câștiguri din transferul dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare și părților sociale, veniturile sub formă de premii în bani și/sau în natură, veniturile obținute sub forma câștigurilor din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen);
- alte venituri cu impunere finală;

d) impozit pe veniturile din activități agricole [rd. 3, col. 3 „Impozit (15%*Total venit net)” din Decizia de impunere pentru veniturile din activități agricole pe anul 2003 sau rd. 2 „Impozit datorat” din Decizia de impunere în sistem real, după caz];

e) impozitul pentru veniturile realizate în străinătate, a căror impunere în România este finală (col. 6, rd. 8 din Decizia de impunere pentru veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice române cu domiciliul în România, a căror impunere în România este finală pe anul 2003, și documentul privind plata impozitului plătit în străinătate, eliberat de organul fiscal din țara în care s-au realizat veniturile).

4. Emiterea deciziei de impunere

4.1. Reducerea impozitului pe venit

Reducerea impozitului pe venit se acordă de organul fiscal prin decizia de impunere anuală, în limita impozitului pe venit datorat în anul 2003.

În situația în care cuantumul reducerii calculate în funcție de valoarea materialelor folosite în anul fiscal 2003

este mai mare decât impozitul anual pe venit datorat, excedentul nu se reportează.

În cazul veniturilor realizate în străinătate, reducerea se acordă numai pentru diferența de impozit de plată în România, calculată ca diferență între impozitul datorat în România și impozitul plătit în străinătate, în conformitate cu prevederile art. 50 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001, cu modificările și completările ulterioare.

4.2. Termen de emitere a deciziei de impunere anuală: până la data de 30 septembrie 2004, conform Ordinului ministrului finanțelor nr. 569/2003 privind deciziile de impunere anuală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 9 mai 2003, cu modificările și completările ulterioare.

5. Proprietatea comună

În cazul în care locuința construită este deținută în coproprietate, reducerea reprezentând 20% din valoarea materialelor folosite se acordă pentru fiecare coproprietar, pe bază de documente justificative, corespunzător cotei-părți deținute în proprietate și impozitului datorat.

Acordarea reducerii operează în cote egale la nivelul fiecărui coproprietar sau, în situația în care coproprietarii

decid asupra unei alte împărțiri, la cerere se va anexa un act autenticat, din care să rezulte voința părților.

Suma totală a reducerii, reprezentând 20% din contravaloarea materialelor folosite la construcția locuinței, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, se repartizează pentru fiecare coproprietar, proporțional cu cotele-părți stabilite de aceștia.

În cazul în care proprietatea este în devălmășie, fără ca bunul să fie divizat pe cote-părți și fără ca bunul să fie împărțit corespunzător deținătorilor, reducerea impozitului pe venit poate fi cerută de:

— unul dintre soți, indiferent dacă autorizația de construire și facturile au fost întocmite pe numele celuilalt soț sau doar în parte pe numele celuilalt soț;

— de ambii soți, caz în care suma totală a reducerii, reprezentând 20% din contravaloarea materialelor folosite la construcția locuinței, se repartizează pentru fiecare dintre aceștia, proporțional cu cotele-părți stabilite de comun acord.

În această situație soții vor depune la dosarul construcției un act autenticat, din care să rezulte voința părților.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
